

Ýowel kitaby we Laodikiýadaky Ýedinji gün Adventist ybadathanasy — On dokuzynjy san

Jeff Pippenger

2025-12-25

On dokuzynjy san

Ýahuda taýpasynyň Arslany Isanyň atlarynyň biridir; bu at Mesihiň pygamberlik Sözüni möhürlemekde we soňra şol möhüri açmaktaky işini nygtaýar. Ýlham kitabyňyň başinji babynda Ýahuda taýpasynyň Arslany, şol bir wagtyň özünde Dawudyň köki bolan Zat, kitaby açmaga mynasyp bolup ýeňdi. Dawudyň “köki” Ýesse bolupdy, Ýesseniň köki Peresdi, onuň köki Ýahudady, onuň köki Ýakupdy, onuň köki Yshakdy, onuň köki Ybraýymdy. Dawudyň ýa-da Ýesseniň köki Ýahuda taýpasynyň Arslany bilen baglanyşykly ýagdaýda agzalanda, bu başlangyç we ahyr prinsiplerini, ýagny Alfa we Omegany nygtaýar. Isa Mesih baradaky Ýlham Ýlham kitabyňyň birinji babynda açylanda, Onuň häsiýetiniň baş sypaty Onuň Alfa we Omega bolmagydyr. Onuň kimdigi, hem Ýahuda taýpasynyň Arslany tarapyndan möhürlenlen pygamberlikleri, Ol wagtyňyň gelendigini kesgittälende, açmak üçin ulanylýan prinsipdir.

Hudaýyň pygamberlik Sözüniň möhüriniň açylmagy, Hudaýyň Özüniň islegine görä oýanyşlary döretmek üçin Öz Sözüniň güýjüni ulanyandygy sebäpli, Hudaýyň gutulýş işiniň bir bölegidir. Uýam Waýt, Danyýel we Ýlham kitaplaryna has gowy düşünilen wagty, aramyzda beýik bir oýanyşyň görüljekdigini aýdýar. Oýanyşy we özgertmäni Hudaýyň Öz islegine görä öndürýän zat, Hudaýyň pygamberlik Sözüniň nurydyr.

Uayt uýeke seredýän aýal dogan Waýt Hudaýyň halkynyň arasynda soňky günlerde bolup geýýän beýik özgertmä ýüzlenýär. Mukaddes taryhyň oýanyşlarynyň we özgertmeleriniň ählisi Hudaýyň Sözi arkaly ýüze çykarylady, we şol mukaddes döwürleriň her biri ýekşenbe kanunyndan az wagt öň başlanýan soňky beýik oýanyşyga we özgertmä ýarat edýärdi. Şol oýanyşlar Hudaýyň Sözüniň möhüriniň açylmagy arkaly ýüze çykýar. Ýedi gök gürlädi möhürlenipdi, edil on ikinji bapdaky Daniýeliň kitaby ýaly.

Biz dargadylyş döwrüniň 1260 nyşany bilen baglanyşykly pygamberlik aýratynlyklaryny ulanymyzda, Ýlham kitaby on birinji bapda Musanyň we Ýlýasyň köçede üç ýarym günläp öli ýatandygyny görýäris. On sekizinji aýata gelende bolsa, Hudaýyň gazabynyň wagty gelip ýetýär. Musa bilen Ýlýas adamzat synag möhletiniň tamamlanmagynyň öň ýanyndaky Hudaýyň halkyny aňladýar. Olar Isanyň haça çüýlenen ýeri bolan Sodom bilen Müsüriň köçelerinde 1260 nyşanly günläp dargadylýarlar.

Musa bilen Ýlýas üçünji aýatdan başlap, köçede öldürilýän ýedinji aýada çenli öz şaýatlyklaryny bermäge ygtyýarlandyryldy. Ýahýa ikinji aýatda ybadathanany ölçäp gutardy; soňra Musa bilen Ýlýas, jül geýnip, öz şaýatlyklaryny bermäge ygtyýarlandyryldy. Ýlýasyň we Musanyň habary 1844-nji ýylda Filadelfiýa Millerit Adventizmine berildi, we 1863-nji ýyla çenli olaryň sesleri nesilden-nesle geçirilýän dessurlar bilen döp-dessurlaryň astynda gömüldi. Olar üç ýarym ýyl

dowamynda, 1863-nji ýyldan başlap barha güýçlenýän garaňkylygyň nyşany bolan “jül” geýnip, öz şaýatlyklaryny bermäge ygtyýarlandyryldy.

Ak uýa Waýtyň ýedi ýyldyrymyň birinji we ikinji perişdeleriň wakalaryny aňladýandygy baradaky kesgitlemesini “setir üstüne setir” usuly bilen ulansak, biz perişdäniň habar bilen inmeginden başlanýan bir taryhy düzýäris; emma “setir üstüne setir” görnüşinde, şol perişde hem birinji, hem ikinji perişdedir. Olaryň biri 1840-njy ýylyň 11-nji awgustynda bir aýagyny gury ýere, bir aýagyny bolsa deňze goýdy, beýlekisi bolsa 1844-nji ýylyň 19-njy aprelindäki lapykeçlige gelip ýetdi.

Her bir parallel taryhdaky indiki ýolgörkeziji Hudaýyň elidir, ol Habakkugyň tagtalary bilen baglanyşyklydyr. Birinji perişde bilen 1843-nji ýylyň çyzgysy taýýarlandy, emma käbir sanlarda ýalňyşlyk bardy. Ikinji perişde bilen Hudaýyň eli Habakkugyň tagtalarynyň bir ýolgörkezijisidir; Ol Öz elini şol ýalňyşlykdan aýran wagtynda bu görkezildi. Ol Öz elini aýranda, habar kem-kemden ösüp, 1844-nji ýylyň 22-nji oktýabryndaky lapykeçlikden biraz öň, Exeter düşelge ýygnagynda öz in ýokary nokadyna ýetdi.

Iki çyzyk bütindünýä boýunça ýetirilýän habary kesgitleýär, çünki gelen perişde bir aýagyny gury ýere, bir aýagyny bolsa deňze goýýar, ylham bolsa munuň bütindünýä habaryny aňladýandygyny bize habar berýär. Perişde şeýle hem on gyzyň timsalyndaky gijikme döwrüniň başlangyjyny kesgitleýär. Bu ilkinji ýolbellikde biz Hudaýyň eliniň bir ýalan peýda edýändigini hem görýäris. 1844-nji ýylyň 19-njy aprelinde pygamberlik taýdan görüş ýalan sözlän ýaly bolup göründi, emma sabyr edenler garaşdylar, görüş gijä galan bolsa-da, ol ýalan sözlemedi. Ýöne biziň gurýan çyzygymyz başlananda, ilkinji lapykeçligiň ýalany ilkinji ýolbelligiň bir häsiýeti hökmünde bellenýär.

Şonda, Hudaýyň eliniň nyşany we Habakkugyň tagtalary Hudaýyň bir ýalňyşlygy örtenligini, soňra bolsa Öz elini şol ýalňyşlygyň üstünden aýranlygyny görkezýär. Millerit taryhynda bu ýalňyşlyk 1842-nji ýylyň maý aýynda, çyzgy çap edilende, Hudaý tarapyndan ýol berildi, şondan soň bolsa 1843-nji ýyl tamamlananda bu ýalňyşlyk aýan boldy; emma ondan birneme wagt geçenden soň, Reb sanlardaky şol ýalňyşlygyň üstünden Öz elini aýyrды. Bu ýalňyşlyk 1842-nji ýylyň maý aýyndan ilkinji lapykeçlikden soňky belli bir wagta çenli dowam etdi. Birinji perişde üçin Hudaýyň eli we Habakkugyň tagtalary 1842-nji ýylyň maý aýynda bellendi, ýöne Onuň elini aýyrmagy ikinji perişdäniň taryhynda ilkinji lapykeçlikden gysga wagt soň bolup geçdi.

Bu, “eliň” ýatgy-belliginiň pygamberlik döwri bolandygyny görkezýär. Ol, Onuň eliniň bir ýalňyşlygy örtüp başlamagy bilen başlanýan, soňra bolsa Onuň eliniň şol ýalňyşlygyň üstünden aýrylmagy bilen tamamlanýan döwürdir. Onuň eliniň örtmegi we açmagy döwri, Ýahuda taýpasynyň Arslanynyň pygamberlik nuruny möhürläp, soň bolsa möhürini açmaktaky işiniň şekillendirmesidir. Ol hakykaty örtди, soňra bolsa şol bir hakykaty — asyl nura garşy gelmeýän başga bir nurda — ýüze çykardy. Muny Ol Milleritleriň Ýarygije Çagyryşynyň janlanmasyny we özgertmesini emele getirmek üçin etdi.

Perişdäniň gelmegi bilen başlanan gijikme döwri Onuň eliniň aýrylmagy bilen tamamlandy; şeýlelikde pygamberlik nurunyň möhri açyldy. Şol nur “ýedinji aý hereketini” başlatdy; bu hereket Exeter lager ýygnagynda Ýarygije Gykylygynyň habaryna getirdi, ol ýerde bu habar uly

göwniçökgünlikdäki ýapyk gapy wakasyna çenli joşgunly tolkun ýaly ýaýrap gitdi. Hudaýyň güýjüniň Öz Sözüniň möhüriniň açylmagy arkaly ýüze çykmagy gitdigiçe güýçlenýän oýanyşygy we reforma döretdi.

1863-nji ýylda Laodikiýaý Millerit hereketine Iordandan geçmek gadagan edildi we olar Ylýasy hem-de Musany daşlap öldürendikleri üçin çöl ýurda bellendi. William Milleriň habary Ylýas habarydy, Milleriň esas goýujy habary bolsa Musanyň “ýedi wagty”dy. “Ýedi wagty” ret etmek Musany öldürmekdi, Miller tarapyndan öňe sürülen esas hakykaty ret etmek bolsa Ylýasy öldürmekdi. 1863-nji ýylda ýolçy hem-de habar köçede öldürildi, şondan soň olary tapmagyň ýeke-täk ýoly Ýeremiýanyň gadymy ýollarynda olaryň gabyrlaryny gözlemek boldy. Olar köçede ölüdi — ýagny, tä täzedden direldilýänçäler. Olar “öz tertibi boýunça aýan ediljek” “ýedi gürrüldiň geljek wakalary” gaýtalanylanda — ýüz kyrk dört münüň taryhynda — täzedden direldilýärler.

Birinji perişdäniň taryhy ikinji perişdäniň taryhynyň üstüne ýerleşdirilende, pygamberlik gurluşy Mesihniň eline eýerer ýaly bir salgylanma nokadyny emele getirýär; şol el Ýarym gije gykylygynyň ýolundaky nurdur. Ýarym gije gykylygynyň ilkibaşdaky nury ýoly ýagtyldýar, we şol ýoluň ugrunda öňe alyp barýan nur Onuň «şöhratly sag golunyň» nurudyr.

Men özümi ýagtylygyň gurşap alýan ýaly, hem-de ýer ýüzünden barha ýokary galýan ýaly duýdum. Men dünýädäki adwent halkyny görmek üçin yzly-yzyma garadym, emma olary tapyp bilmedim; şonda bir ses maňa: “Ýene seret-de, biraz has ýokaryk seret” diýdi. Muny eşidip, gözlerimi ýokary galdyrdym-da, dünýäden ep-esli belentde çekilip goýlan göni we dar bir ýoly gördüm. Şol ýolda adwent halky ýoluň aňyrsyndaky ujunda ýerleşýän şähre tarap gidip barýardy. Ýoluň başynda olaryň yz tarapynda bir ýagty nur goýlupdy; bir perişde onuň maňa “ýarygijeki gykylykdygyny” aýtdy. Bu ýagtylyk bütin ýoluň ugry bilen şöhle saçýardy hem-de olaryň aýaklaryna ýagtylyk berýärdi, şeýdip olar büdremesinler.

“Olar öz gözlerini, edil önlerinde bolup, olary şähre tarap alyp barýan Isa berk dikip tutsalardy, aman galardylar. Emma tizden käbirleri ýadadylar we şäheriň örän uzakdygyny aýdyp, oňa mundan öň gireris diýip garaşandyklaryny aýtdylar. Şonda Isa Öz şöhratly sag elini ýokary galdyryp, olary ruhlandyrdy; Onuň golundan advent toparynyň üstünden tolkun kibi ýaýraýan bir ýagtylyk çykardy, we olar: ‘Alleluia!’ diýip gygyrardylar. Beýlekiler bolsa perwasyzlyk bilen arkalaryndaky ýagtylygy inkär edip, özlerini beýle uzaklara alyp çykan Zatnyň Hudaý dældigini aýtdylar. Olaryň arkasyndaky ýagtylyk oçdi-de, aýaklaryny doly garaňkylykda goýdy; olar büdrediler, nyşany hem Isany gözden saldyldar-da, ýoluň gyrasyndan aşakdaky garaňky we pis dünýäniň içine gaçdylar.” Christian Experience and Teachings of Ellen G. White, 57.

Mesih Öz şöhratly goluny galdyranda, Öz halkyny ýolbaşçylyk etmek işiniň nyşany hökmünde Öz “elini” ulanýardyr. 1840-njy ýylyň 11-nji awgustynda inen ilkinji perişde bilen ikinji perişdäniň gelişini bile getirenimizde, iki perişdäniň hem ellerinde bir habaryň bolandygyny görýäris.

Maňa bütin asmanyň ýer ýüzünde alnyp barylýan işe nähili gyzyklanma bildirendigini görkezildi. Isa ýer ýüzüniň ýaşaýjylaryny Öz ikinji gezek peýda bolmagyna taýýarlanmaga duýdurmak üçin gudratly bir perişdäni inmäge tabşyrdy. Perişde asmanda Isanyň huzuryndan çykyp gidende, onuň önünden örän ýagty we şöhratly bir nur gidýärdi. Maňa onuň wezipesiniň

ýer ýüzüni öz şöhraty bilen nurlandyrmakdan hem-de adamy Hudaýyň geljek gazabyndan duýdurmakdan ybaratdygy aýdyldy. ...

“Ýene bir güýçli perişde ýere inmek üçin tabşyryldy. Isa onuň eline bir ýazgy berdi, ol hem ýere inip gelende: ‘Wawilon ýykyldy, ýykyldy’ diýip gygyryp aýtdy. Soňra men umytdan düşenleriň ýene gözlerini göge galdyryp, öz Rebleriniň zähir bolmagyna iman we umyt bilen garaýandyklaryny gördüm. Emma köpüsi edil uklap ýatan ýaly bihuş halda galýan ýaly görünýärdi; şonda-da men olaryň ýüzlerinde çuň gaýgynyň yzyny görüp bilýärdim. Umytdan düşenler Mukaddes Ýazgylardan özläriniň garaşmak döwründediklerini we görnüşiň berjaý bolmagyna sabyr bilen garaşmalydyklaryny gördüler. Olary 1843-nji ýylda öz Reblerine garaşmaga getiren şol bir deliller, Ony 1844-nji ýylda hem garaşmaga iterdi. Şeýle-de bolsa, men köplügiň 1843-nji ýylda olaryň imanyny alamatlandyran şol güýje eýe dældigini gördüm. Olaryň umytdan düşmegi olaryň imanyny gowşadypdy.” Early Writings, 246, 247.

Iki perişdäniň ikisi hem bilelikde bir nyşany emele getirýän üç perişdäniň biridir; şonuň üçin olaryň hersi özüne mahsus habary aňladýandygyna garamazdan, wekilçilik edýän habar babatda biri-birine laýyk gelýärler. Iki perişdäniň hem ellerinde synagy aňladýan “ýazgy” bar. “Birinji we ikinji perişdeler” üçünji perişdä “ugurdaş gitmelidir.”

“Hudaý Ylham 14-däki habarlara pygamberlik hatarynda öz ornuny berdi, we olaryň işi bu ýeriň taryhynyň ahyryna çenli bes edilmeli däl. Birinji we ikinji perişdäniň habarlary henizem şu zaman üçin hakykatdyr, we olar ondan soň gelýän bu habar bilen ugurdaş dowam etmelidir. Üçünji perişde öz duýduryşyny güýçli ses bilen yglan edýär. Ýahýa: ‘Bulardan soň men asmandan başga bir perişdäniň inýändigini gördüm; onda uly güýç bardy, we ýer onuň şöhraty bilen nurlandy’ diýdi. Bu nurlanmada üç habaryň hemmesiniň nury birleşýär.” The 1888 Materials, 803, 804.

Waýt uýam dogany Wahýnyň on sekizinji babyndaky perişde hökmünde kesgitleýär we birinji hem-de ikinji perişdeleriň Wahýnyň on sekizinji babyndaky üçünji perişde arkaly şekillendirilen pygamberlik taryhy bilen ugurdaş gitmelidirini görkezýär. Şeýlelikde, ol birinji perişdäniň 1840-njy ýylyň 11-nji awgustyndaky inşini 9/11 bilen deňeşdirýär we Wahýnyň on sekizinji babyndaky perişdäniň “üçünji perişdedigini” kesgitleýär. Üçünji perişde şol üçüsiniň in soňkusydyr we birinjisi arkaly nusgalanýar; şonuň üçin Waýt uýam bize birinji perişdäniň wezipesiniň Wahýnyň on sekizinji babyndaky perişdäniň wezipesi bilen birmeňzeşdigini habar berýär, sebäbi iki perişdäniň hem wezipesi “ýeri öz şöhraty bilen ýagtyltmakdan” ybaratdy.

“Ýedi gök gümmürdisi” birinji we ikinji perişdeleriň taryhynyň çägendäki wakalaryň bir bölünişigini aňladýar; bu waka tertibi üçünji perişdäniň taryhynda gaýtalanar. Ylham, biz bu taryhlary “hataryň üstüne hatar” laýyklaşdyranymyzda, birinji perişdäniň 1840-njy ýylda inmeginiň Onuň 11-nji Sentýabrda inmegi bilen gabat gelýändigini görkezdi. Bu, iki şaýat bilen iýilmeli synag habaryny kesgitleýär we bir lapykeçligi birinji ýol belgisi bilen gabatlaşdyrýar.

“Ýedi ýyldyrym” lapykeçlik bilen başlanýan we has uly lapykeçlik bilen tamamlanýan pygamberlik döwrüni aňladýar.

Birinji perişdäniň inişiniň pygamberlik çyzygy ikinji perişdäniň gelşi bilen deňeşdirilende, ol “hakykatyň gurluşyny” emele getirýär. Hakykat üç ädim hökmünde kesgitlenýär; onuň birinji we soňky ädimleri birdir, ortaky ädim bolsa pitneçiligi aňladýar. Birinji iki perişdäni şu gurluş bilen deňeşdirmek arkaly, birinji we ikinji perişdelerden ybarat bir gurluş emele gelýär; bu bolsa Ylham kitaby on sekizdäki üçünji perişdäni görkezýär, hem-de Ylham kitaby on sekizdäki üçünji perişde hem birinji, hem-de ikinji perişdäniň birleşmesidir.

Ylhamatyň on sekizinji babyndaky üçünji perişde iki sesden ybaratdyr. Birinji ses 11-nji sentýabrda Nýu-Ýorkuň binalary ýykylanda ýerine ýetdi, dördünji aýatyň ikinji sesi bolsa Ýekşenbe kanunydyr. 11-nji sentýabrdan Ýekşenbe kanunyna çenli bolan döwrüň içinde Ylhamatyň on sekizinji babyndaky üçünji perişde birinji we ikinji perişdeleriň utgaşygyny aňladýar. Munuň şeýle bolandygy sebäpli, şol iki perişdäniň taryhyny «setir üstüne setir» görnüşinde ulanyp, Ylhamatyň on sekizinji babyndaky üçünji perişdäniň taryhyny beýan etmek — birinji we ikinji perişdäni birinji we ikinji perişde bilen gabat getirmekdir.

Iki perişde ilkinji ruhdan düşüşe gelýär, we bu iki perişdäniň ikisi-de pygamberlik taýdan baglanyşyklydyr, hem-de olaryň ikisinde-de perişdäniň elinde bolan synag habary bardyr. Soňra bu setirde görkezilen ýol belgisi Habakkukyň tagtalarydyr; bu bolsa Hudaýyň eli bilen göni baglanyşyklydyr. Birinji perişdäniň setirinde 1843-nji ýylyň çyzgysy 1842-nji ýylyň maýynda taýýarlanýar, emma ikinji perişdäniň setirinde hiç bir çyzgy ýokdy. Çyzgy ikinji perişdäniň gelmegi bilen tamamlanmışdy. Ikinji perişdäniň setirindäki Habakkukyň tagtasynyň ýol belgisi 1843-nji ýylyň çyzgysyndaky sanlardaky ýalňyşlykdan Hudaýyň eliniň aýrylmagydyr.

Onuň eli birinji perişdäniň ýol belgise çyzygundaky bir ýalňyşy örttdi, we şol bir ýol belgisi üstünde, ikinji perişdäniň setirinde, Onuň eli aýryldy. Şeýlelikde, birinji we ikinji perişdäniň paralel setirlerinde Habakugyň tagtalarynyň ýol belgisi iki ädimi aňladýar. Birinji ädimde Onuň eli bir ýalňyşy örtýär, we Habakugyň tagtalarynyň ýol belgisiniň döwrüniň ahyrynda Ol elini aýyrýar. Gijikme wagty ikinji perişdäniň gelmegi bilen başlady, we gijikme wagty Onuň elini aýyrmagy bilen başlanýan tertipli ýagdaýda tamamlanýar. Habakugyň tagtalarynyň ýol belgisi başynda Mesihniň eli we ahyrynda hem Onuň eli bilen bellenen bir wagt döwrüni aňladýar.

Iki eli ilkinji lapykeçlikde belliklenendir, we olaryň ikisinde-de kabul edilip iýilmeli synag habary bar. Soňra binýatlyk hakykatlary aňladýan pygamberlik wagty döwri başlanýar; ol Hudaýyň eliniň ýapmagy bilen başlap, Onuň eliniň açmagy bilen tamamlanýar. Indiki ýol belligi Exeter düşelge ýygnaýdyr; ol ýerde ýarygije gykylygy Mesihniň eliniň yzyna eýerip İn Mukaddes Ýere girjek bolanlary aýrybaşgalaýar we päkleýär.

Mesih İn Mukaddes Ýere gireninde, elini göge galdyryp, wagtyň indi bolmajagyna ant içdi. Ol ýaňy ilkinji iki perişdäniň taryhyny aňladýan, üçünjiniň taryhynda gaýtalanýan “ýedi gümmürdi” möhürläpdi. Ol “ýedi gümmürdileri”, edil Danyýeliň on ikinji bapdaky pygamberliklerini möhürleýşi ýaly, möhürledi. Danyýeliň on ikinji babynda, üç nyşanly wagt döwrüniň birinjisinde, Mesih iki elini hem göge galdyryp, Hudaýyň halkynyň pytranlygynyň tamam bolýan wagtynda “haýran galynýan adamlar” bolanlaryň päklenip, sadaka hökmünde ýokary galdyryljakdygyny yglan edýär. Häzir gözden geçirýän birinji we ikinji perişdäniň gurluşy, nyşanly görnüşde, her

ädimde Hudaýyň elini aýan edýär.

Ol hakykaty örtende, lapykeçylyk emele gelýär, we Ol Öz elini aýyranda, ýagtylyk emele gelýär, hem-de şol ýagtylyk Ýarygije Gykylygynyň habarynyň ýagtylygydyr. Birinji lapykeçilikden beýik lapykeçilige çenli alfa bilen omeganyň goly bardyr we ol hakykatyň gurluşynyň içinde beýan edilýär. Başlangyç ahyry aňladýar, we şol iki lapykeçiligiň arasyndaky ýol belgisi Habakkugyň tablitsalarynyň möhürlemeginiň we möhüriniň açylmagynyň täsirini görkezýär; bu bolsa Ýermeýanyň gadymy ýollarynyň möhüriniň açylmagydyr we ýekşenbe kanunyň öňüsyrasynda, tamamlanan ybadathana ähli daglaryň üstünden ýokary galdyrylmazdan öň, ybadathananyň gurulýan binýady bolup hyzmat edýär. Hakykat sözüniň ortaky ýol belgisi gozgalaňy aňladýar, we bugdaý bilen haşal otlaryň ahyrky bölünişi bilen görkezilen taryhda akylsyz gyzlaryň gozgalaňyny ýüze çykarýar.

Habakugyň tablitsalarynyň ýol belgisi bilen görkezilen pitne ilerleýän bir hadysa hökmünde görkezilýär, çünki ol ýeke-täk bir ýol belgisi däl-de, Hudaýyň eli arkaly görkezilişi ýaly, kesgitlenen başlangyjy we soňy bolan bir döwürdir. Hudaýyň eli ilkinji lapykeçilikde iki gezek görünýär, çünki ikisiniň hem elinde habary bolan iki perişde bar. Pitnäniň indiki ýol belgisiniň başlangyç we soňlaýjy eli bar, şonuň üçin onuň pygamberlik häsiýetleriniň içinde hem iki el bar. Uly lapykeçiligiň üçünji ýol belgisi, hut ýedi gümmürdisiň möhürlenýän şol aýatynda, edil Danyýel kitabyň on ikinji babynda bolşy ýaly, Mesihni elini galdyryp, asmana ant içýändigini görkezýär. Perişde häzirki wagtda seredýän ilkinji iki perişdäniň pygamberlik gurluşynyň soňuny belleýän hut şol pursatynda, ol pygamberlik wagtyň ulanylyşyny tamamlayar hem-de özüni Danyýel kitabyndaky parallel bir aýatda goýýar; ol ýerde Ol elini däl-de, iki elini galdyryr.

Danyýlyň on ikinji babynda soňky günlerde möhürinden çykarylýan üç pygamberlik döwri bar, çünki Hutdanyň halkynyň başyna soňky günlerde gelýän zat şudur. Danyýlyň soňky, inä ýokary derejeli görnüşinde ilkinji agzalýan zat, Hutdanyň galan halkyny alamatlandyryýan Danyýlyň hem şol zada, hem-de görnüşe düşüňjesiniň bolmagydy. Danyýl tarapyndan ýazga geçirilen inä soňky zat, bilimiň artmagynyň Ýahuda taýpasynyň Arslany tarapyndan düşüňänler hökmünde tapawutlandyrylýan Hutdanyň halkynyň arasynda ahyrky janlanşygy we özgertmäni döretmek üçin nähili ulanylandygydyr. Ol Öz halkynyň möhürlemegini, Ylham kitabyndaky “ýedi gümmürdisiň” möhüriniň açylmagyny Danyýlyň on ikinji babyndaky “üç döwriň” möhüriniň açylmagy bilen baglanyşykda amala aşyrýar.

Isanyň Hudaýyň halkynyň gudraty edýän güýjüniň dargadylyşynyň pygamberlik taýdan üç ýarym gününüň ahyrynda ähli “ajaýyp zatlaryň” tamamlanjakdygyny görkezmegi bilen, Ol 2023-nji ýylyň iýul aýyny görkezýär; ýagny Ylham kitabyň on birinji babyndaky köçelerde bolan üç ýarym günlük ölümniň tamamlanan wagty. Indi bolsa şol ajaýyp zatlar ýekşenbe kanunyndan öň tamamlanypdy. Ol 2023-nji ýylyň iýul aýyny bir eli bilen däl, eýsem iki elini hem galdyrmak arkaly belläp goýdy. Şeýle etmek bilen, Ol garaşma döwrüniň soňuny belläp goýdy; edil Millerçi taryhyndaky ýalňyşlykdan Öz elini aýran wagtyndaky ýaly. Ilkinji lapykeçlik 2020-nji ýylyň 18-nji iýulynda, Millerçileriň ilkinji lapykeçiliginde öňden şekillendirilişi ýaly, bolup geçdi; garaşma döwri bolsa başlanyp, Ol Öz galyndy halkyny ýygnamak üçin 2023-nji ýylyň iýul aýynda ikinji gezek elini uzadýança dowam etdi.

Ilkinji lapykeçlik Hudaýyň bir ýalňyşlygy Öz eli bilen ýapmagy arkaly şekillendirilýär; ol ýalňyşlyk Milleritler üçin 1844-nji ýylyň 22-nji oktyabrynyň ýerine 1843-nji ýyly kesgitlemekdi. Şol lapykeçlik on ikinji babyň on ikinji aýatynda şekillendirilýär. Ilkinji lapykeçlik Onuň eliniň ýalňyşlygy ýapmagy arkaly görkezilýär we ilkinji lapykeçlige gelen Milleritler bilen nusgalandyryldy. On ikinji aýatdaky söz “gelýär” diýen sözdür. 1335-e garaşýan we oňa “gelýän” adam bagtlydyr; 1844-nji ýylyň 19-njy aprelindeki lapykeçlige “gelýän” adam bagtlydyr. “Gelýär” diýip terjime edilen söz “degmek” diýmegi aňladýar. Milleritler 1843-nji ýyl 1844-nji ýyla degen wagty ilkinji lapykeçliklerini başdan geçirdiler. Daniýel on ikinji babyň on ikinji aýaty 1844-nji ýylyň 19-njy aprelindeki iki taraplaýyn ilkinji lapykeçligi, emma has göni manyda 2020-nji ýylyň 18-nji iýulyndaky ilkinji lapykeçligi görkezýär.

Ahyryň döwründe, bilim artanda we bugdaý bilen haşal otuň soňky aýrylyşygyny amala aşyranda açylýan üç döwrüň içindäki ilkinji pygamberlik döwri bilen soňky pygamberlik döwri, şeýlelikde ýüz kyrk dört müňi möhürleýän pygamberlik nurunyň açylşyny kesgitleýän şol bir pygamberlik döwrüdir.

Ýedinji aýatyň birinji döwri, Vahýy kitaby 11-däki üç ýarym günüň dargadylmagynyň 2023-nji ýylyň iýulynda tamamlanmagydyr, on ikinji aýatdaky döwür bolsa şol bir dargadylmagyň 2020-nji ýylyň 18-nji iýulynda başlanmagydyr. Alfa we Omega Daniel 12-de ýedi gök gürlemegin taryhyny, 2020-nji ýylyň 18-nji iýulyndaky lapykeçlikden başlanýan we üç ýarym nyşanly günden soň 2023-nji ýylyň iýulynda tamamlanýan taryh hökmünde belläpdi. Şonuň ýaly hem wajyp zat, Alfa we Omega soňky garaşmak wagtynyň başlangyjyny we tamamlanmagyny bellän wagtynda, diňe birini däl, eýsem Öz iki elini hem göge galdyryp, baky ýaşaýan tarapyndan ant içdi.

Ynsan Oğlu bolan Hudaýyň Ogly, hut Hudaýyň äht halkynyň hekaýasynyň iň ýokary nokadynyň başlanan ýerinde Ata bilen kasam edýär; şol wagt Mesih ilki bilen Ybraýymy wada bilen çagyrdy, soňra bolsa şol wadany kasam bilen tassyklady. Aýakgabyňy çykar, sen mukaddes ýerde duransyň!

Üç pygamberlik döwriň ortaky harpy, on birinji aýatda beýan edilen 1290 ýylyň içinde görkezilişi ýaly, Abramyň we Pawlusyň ähd wagty baradaky 430 ýyllyk pygamberliginiň omega ýerine ýetmesinden başga zat däl. Aýat, Millerçi düşünje bilen çemeleşilende, ilki papalyk üçin taýýarlygyň otuz ýyllyk döwri, soň bolsa onuň yzýanyndan gelýän papalyk yzarlamasynyň 1260 ýylyny görkezdi. Abramyň 430 ýyly, ilkinji otuz ýylyň Rebbiň Abram bilen ähde giren döwri aňladýandygy bilen baglanyşyklylykda, belli bir millette gulçulygy we halas edilmegi aňladýar. Ruhanylar üçin otuz ýyllyk taýýarlyk 1989-njy ýylda, ahyrzamanyň wagtynda başlady, we şol otuz ýyl Ýekşenbe kanunynda tamamlanýar; şol wagt aýat harabalygyň ýigrenjiniň goýuljakdygyny görkezýär, hem-de soňra Ylham on üçünji bapda Ýahýanyň 42 nyşanly aýyna laýyk gelýän 1260 nyşanly ýyl dowamynda Hudaýyň halkyny yzarlajakdygyny bildirýär.

Bir ýüz kyrk dört müňüň özgerdiş hereketi 1989-njy ýylda başlady; şol wagt Reb Ýekşenbe kanunynda başlanýan ýarygije krizisi döwründe hyzmat etjek ruhanylygy taýýarlamak işine girişdi. Alfa we Omega Hiddekeleň suwunyň üstünde durup, iki elini hem asmana galdyrdy-da, 2020-nji ýylyň 18-nji iýulundan 2023-nji ýylyň iýulyna çenli bolan dargadylyşyň tamamlananda, Mesihiň Öz ylahylygyny adamzat bilen birleşdirmek işi bilen baglanyşykly gudratlaryň ahyryna

ýetjekdigine ant içdi.

Bu, onunjy babyň şol bir yglandyr, ýedi gök gümmürdisiniň hatarynda; çünki Ol diňe şol ýerde wagtyň pygamberlik taýdan ulanylyşyny tamamlaman, eýsem ýedinji surnaýyň seslenýän günlerinde Hudaýyň syrynyň hem tamamlanyp gutarjakdygyny kesgitledi. Daniýel on iki-däki meňzeş parça, 2023-nji ýylyň iýulynda dargadylyş tamamlananda, Mesihe degişli halkynyň möhürlenişiniň tamamlanmagynyň hem gutarjakdygyny kesgitleýär; bu bolsa, iki meňzeş parçanyň ikisinde-de Mesihiň elini galdyryp ant içmegi bilen bir wagtda gabat gelen ýedinji surnaýyň seslenmegi arkaly şekillendirilendir.

Danyýl on ikidäki üç gatly habaryň ilkinji pygamberlik döwri bilen soňky pygamberlik döwri alfa we omega goly häsiýetini daşýar. Ýedinji aýatyň ilkinji döwri on ikinji aýatyň başlanýandygyny görkezýän edil şol bir döwriň soňuny kesgitleýär. Ýedinji we on ikinji aýatlaryň arasynda 1989-njy ýylda başlanan ahyrzamanyň taryhy synag möhletiniň ýapylmagyna çenli beýan edilýär. Ýedinji aýatyň alfa döwriň hem-de on ikinji aýatyň omega taryhynyň arasynda, Ýekşenbe kanunyndan Mihail ýerinden turýança ynsanýetiň soňky gozgalaňy beýan edilýär, hem-de ol Mihailiň ýerinden turýan hut şol babynda beýan edilýär.

Orta döwriň gozgalaňy, ilkinji nobatda, gozgalaňyň daşky taryhydyr, ýöne ilkinji otuz ýyl, soňraky 1260 günlük döwürde şekillendirilýän daşky güýçler bilen gönüden-göni garşy durýan ruhanylaryň taýýarlygynyň içki taryhydyr.

Orta döwür ýewreý elipbiýiniň on üçünji harpynyň gozgalaňyny aňladýar we synag möhleti heniz dowam edýärkä, ýer ýüzündäki uly göreşiň ahyrky söweşini beýan edýändigini üçin, içki bilen birleşýär. Onuň daşky we içkiniň utgaşmasy, Hiddekel derýasy hem-de Alpha we Omega-nyň goluny göterýän, hakykatyň gurluşynyň üstünde bina edilen üç bap arkaly görkezilen Danyýeliň soňky görnüşiniň habary hem bolup durýar. Birinji we soňky baplar, ebediýen şöhle saçýan ýyldyzlar hökmünde beýan edilýän Hudaýyň halkynyň möhürlenişine degişlidir. Gozgalaňy aňladýan orta bap, şol bir gurluşyň hut ortaky aýaty bolan on birinji aýatda 1290 ýyl bilen beýan edilen şol bir taryhy görkezýär.

Mesih öz elini pygamberlik gurluşynyň içinde ulanan wagtynda, ol köp hakykatlary aňladýar, emma ol Onuň Öz halkyny alyp barýan ýoluny hem aňladýar. Isa Mesihiň aýan bolşy 2023-nji ýylyň iýul aýynda açylyp başlandy. Şol açylyş ýedi gürrüldiň açylmagyny we Daniýeliň habaryny hem öz içine alýar, ol on ikinji babyň içinde görkezilişi ýaly. Bu açylyş kyrkynjy aýatyň gizlin taryhynyň içinde bolup geçýär; ol 1989-njy ýylda başlap, ýekşenbe kanunynda tamamlanýar. Şol taryhyň içinde Hudaýyň halky möhürlener, we olar Mukaddes Ruhun dökülmegi arkaly möhürlenýärler. Mukaddes Ruhun soňky dökülmesi Ylhamyň sekizinji babynda kesgitlenýär, ol ýerde ol ýedinji, şonuň üçin hem soňky möhür hökmünde görkezilýär. Ýahuda tiresiniň Arslany başinji bapda ýedi möhür bilen möhürlenenden kitaby açmak üçin ýeniş gazandy.

Altynjy möhür altynjy babyň ahrynda şeýle soragy orta goýdy: günä üçin araçylyk indi bolmaýan döwürde kim durup biler?

Çünki Onuň gazabynyň beýik günü geldi; we kim durup biler? Ylham 6:17.

Indiki bap, ýa-da indiki aýat diýip hem aýdyp bilersiňiz, Ýekşenbe kanuny krizisiniň dowamynda Hudaýyň Patyşalygyna ýygňalan ýüz kyrk dört müňüň möhürlenişini we beýik mähelläni tanyşdyrýar. Ýüz kyrk dört müň altynjy möhüriň soragyna berlen jogapdyr. Olar ýedinji bapda görkezilenden soň, sekizinji bap ýedinji we soňky möhüriň aýrylandygyny görkezýär.

Ol ýedinji möhüri açanda, gökde ýarym sagat çemesi dymyşlyk boldy. Men Hudaýyň huzurynda duran ýedi perişdäni gördüm; olara ýedi surna berildi. Soňra başga bir perişde gelip, gurbanlyk ojagynyň ýanynda durdy; onuň elinde altyn buhurdan bardy. Oňa köp buhur berildi, şonuň bilen birlikde ähli mukaddesleriň dogadileglerini tagtyň önündäki altyn gurbanlyk ojagynda hödür etsin diýlip. Buhuryň tüssesi, ýagny mukaddesleriň dogadilegleri bilen bilelikde bolan tüsse, perişdäniň elinden Hudaýyň huzuryna göterildi.

Soňra perişde buhurdanı aldy-da, ony gurbanlyk sypasynyň ody bilen dolduryp, ýere zyňdy; şonda sesler, güwwürdiler, ýylдыrymlar we ýer titremesi boldy. Ylham 8:1–5.

Işaýa kitabyň altynjy babynda “köz” hökmünde görkezilen, Uayt uýa tarapyndan päkligiň nyşany hökmünde kesgitlenýän “ot” gurbanlyk sypasyndan alnyp, ýere zyňlýar. Pentikost gününde gökden gelen “ot” “ot” dilleri hökmünde görkezildi. Ähtiň Habarçysy Lewiniň ogullaryny päklirmek üçin ulanyýan zat “otdur”.

““Onuň elindäki şemaly bardyr, Ol öz harmanyny düýpli arassalar hem-de bugdaýyny ambara ýygňar.” Mattanyň Hoş Habary 3:12. Bu arassalanma döwürleriniň biri bolupdy. Hakykat sözleri arkaly saman bugdaýdan aýrylýardy. Känleri paýyş tekepbirlikli we özüni aklaýan bolandyklary üçin käýinji kabul etmediler, şeýle hem pesgöwünli durmuş kabul etmäge dünýäni aýa söýýändikleri sebäpli Isadan ýüz öwürdiler. Köp adamlar häzirem şol bir zady edýärler. Janlar şu gün hem Kapernaumdaky sinagogada bolan şol şägirtleriň synalşy ýaly synalýar. Hakykat ýüregiň içine aralaşdyrylanda, olar öz durmuşlarynyň Hudaýyň erkine laýyk gelmeýändigini görýärler. Olar özlerinde düýpli özgerişligiň zerurdygyny görýärler; emma özüňden geçmegi talap edýän bu işi öz üstlerine almaga taýýar dälirler. Şonuň üçin hem olaryň günäleri ýüze çykarylanda gaharlanýarlar. Olar nägile bolup ýüz öwürýärler, hut şägirtleriň Isany terk edip: ‘Bu gaty agyr sözdür; muny kim diňläp biler?’ diýip hüňürdänişi ýaly.” The Desire of Ages, 392.

Ot Ilýasyň gurbanlygynyň üstüne inen zatdyr, edil Gidýonyň Perişdä getiren gurbanlygynyň üstüne inişi ýaly. Päkleyişin “oty” Hudaýyň Sözüdir, çünki mukaddes edilmek — Onuň Sözi arkaly päklenmekdir. Ýedinji möhür aýrylanda ýere taşlanýan “ot”, soňky günlerde açylýan pygamberlik habarynyň kuwwatlandyrylmagyny görkezýär; ol habaryň açylmagy ýedinji surnayyň çalynýan wagtynda, ýedi gümmürde beýan edilen wakalaryň soňky hem kämil ýerine ýetişi döwründe, hem-de Danyýel on ikide soňky günlere çenli möhürlenip goýlan üç pygamberlik döwrüniň tassyklaýşy bilen amala aşýar.

Ynsan synag möhletiniň tamamlanmagyna az galanda açylýan Isa Mesihniň Ylhamy—ýedi gürrüldiniň açylmagyny, ýedinji möhüriň aýrylmagyny, Daniýel on ikiniň açylmagyny, hem-de Daniýel on birinji babyň kyrkynjy aýatynyň gizlin taryhynyň açylmagyny öz içine alýar; hut şol taryhda perişde zygyr geýimli Ada bu ajaýyp zatlaryň soňunyň näme boljakdygyny sorady.

Zygyr geýnen Adam jogap berip diýdi — Siz 2023-nji ýylyň iýul aýyndaky giňä galma döwrüniň jemine ýeteniňizde, ýüz kyrk dört müňüň möhürleniş taryhyna ýetensiňiz.

Şeýle hem ol aýtdy — Ýlham kitabynyň on birinji babyndaky üç ýarym nyşanly günüň ahyrynda, Danyýel kitabyndan bolan pygamberlik habary, 1798-nji ýylda bolan ahyrzamanyň wagty arkaly nyşanlanyşy ýaly, möhürden açylar. Şonda, üç ýarym nyşanly günüň ahyrynda möhürden açyljak hakykat, hut Danyýel kitabynyň şol dokuz aýatynda ýerleşer; şol aýatlar Danyýel kitabynyň möhürlenmegini we möhürden açylmagyny kesgitleýär hem-de düşündirýär.

Biz bu zatlary indiki makalada dowam etdireris.

Mesih bu ýere gelende, nesilden-nesle geçirilip gelnen däpler we Mukaddes Ýazgylaryň ynsan düşündirişleri adamlardan Isada bolşy ýaly hakykaty gizläpdi. Hakykat döp-dessurlaryň ummasyz gatlagynyň aşagynda gömülipdi. Mukaddes kitaplardaky ruhy many ýitirilipdi; çünki ynsanlar öz imansyzlyklarynda asman hazynasynyň gapysyny gulplapdylar. Ýeri garaňkylyk, halklary bolsa galyň garaňkylyk örtüpdi. Hakykat asmandan ýere seredýärdi; emma hiç ýerde ilahi möhür aýan bolmaýardy. Ölüm kepenegine çalyň edýän garaňkylyk bütin ýeri gurşap alypdy.

“Ýöne Ýahuda taýpasynyň Arslany ýeňiş gazandy. Ol ylahy görkezmäniň kitabyny ýapyp duran möhri açdy. Dünýä päk, garyndysyz hakykata nazar salmaga rugsat berildi. Garaňkylygy yza serpikdirmek we ýalňyşlyga garşy durmak üçin Hut Hakykatyň Özi aşak inip geldi. Gökden, dünýä inýän her bir adamy nurlandyrmaly bolýan nur bilen bir Mugallym iberildi. Bilime, pygamberlik sözüniň berk kepillendirilen habaryna yhlas bilen ymtylýan erkekler we aýallar bardy, ol gelende bolsa, garaňky ýerde şöhle saçýan bir nur ýalydy.” Spalding Magan, 58.

“Kätipler bilen perişdeler Mukaddes Ýazgylary düşündirýändiklerini ykrar edýärdiler, emma olary öz garaýyşlaryna we döp-dessurlaryna laýyklykda düşündirýärdiler. Olaryň adatlary we kadalary barha has berk we agyr talap ediji boldy. Ruhy manysynda mukaddes Söz halk üçin möhürlenlen kitap ýaly bolup, olaryň düşünjesine ýapyk galdy.” Signs of the Times, 1905-nji ýylyň 17-nji maýy.